

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розкриваються методики дослідження автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій.

***Ключові слова:** майбутні фахівці з інформаційних технологій, автопсихологічна компетентність, методи дослідження.*

Постановка проблеми

Вступ. Постійні та швидкоплинні соціально-економічні, політичні та соціокультурні зміни, що відбуваються в нашій країні протягом останніх десятиліть, призвели до того, що різко зросла необхідність і цінність фахівців з інформаційних технологій. У зв'язку з цим до особистості фахівця з інформаційних технологій на сьогоднішній день постійно зростають вимоги до якості професійної освіти.

У наших ВНЗ існують традиційні підходи до професійної підготовки фахівців з інформаційних технологій, але на сьогоднішній день підприємствам потрібні фахівці з інформаційних технологій, що не тільки отримали знання за вузькими рамками своєї спеціальності, а й отримали б цілий спектр ділових умінь та професійних навичок, які дозволили б їм максимально швидко та ефективно виконувати свої службові обов'язки.

Аналіз останніх досліджень. Слід зазначити, що проблема психологічної компетентності загалом і автопсихологічної компетентності зокрема досліджувалася вітчизняними (О. І. Бондарчук, Л. М. Карамушка, П. В. Лушин, С. Д. Максименко, В. А. Семиченко та ін.), російськими (А. О. Деркач, Н. В. Кузьміна, Л. М. Мітіна, Л. А. Степанова, Н. С. Аболіна та ін.), зарубіжними (Р. Браун, Д. Макклеланд, Дж. Равен, Д. Шон та ін.) авторами в контексті вивчення особистості, детермінант успішності

професійної діяльності, психології саморозвитку самоактуалізації, самоконтролю тощо.

Потребою сучасного суспільства є фахівці з високим розвитком автопсихологічної компетентності, взагалі, та зокрема фахівці з інформаційних технологій. На жаль, на сьогоднішній день, проблема формування автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій досліджена не достатньо, не розроблено відповідні методи дослідження.

Отже, *метою* нашого дослідження є визначення методичної бази дослідження особливостей автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу

Дослідження автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій передбачало вивчення як окремих компонентів автопсихологічної компетентності, так і її загального показника.

Виходячи з підходу О. І. Бондарчук [1] до змісту та складових автопсихологічної компетентності особистості, до *структури автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій*, було віднесено: ціннісно-смысловий, мотиваційний, операційно-регулятивний, когнітивний та особистісний компоненти.

Ціннісно-смысловий компонент автопсихологічної компетентності фахівця з інформаційних технологій містить світоглядні установки (Смысловиттєві та ціннісні орієнтації), що виражають ціннісне ставлення до самопізнання та саморозвитку майбутнього фахівця у процесі професійного навчання у ВНЗ, забезпечують прагнення до саморозвитку, самовдосконалення, самоактуалізації в майбутній професії.

Визначення ціннісно-смыслового компоненту автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій відбувалося

за допомогою методики Д. О. Леонтьєва «Смисложиттєві орієнтації» та методики незавершених речень (модифікація О. І. Бондарчук).

Методика *Д. О. Леонтьєва «Смисложиттєві орієнтації»* складається з 20 пар тверджень. Досліджуванним потрібно вибрати те твердження, що більше відповідає дійсності. Шкала вибору від 0 до 3 для кожного із тверджень. При обробці результатів у методиці закладена пряма та обернена шкали для підрахунку результатів.

Показники методики включають в себе загальний показник усвідомленості життя, а також п'ять субшкал, що відображають три конкретні смисложиттєві орієнтації і два аспекти локусу контролю:

1. «Цілі у житті». Характеризує цілеспрямованість, наявність або відсутність у житті майбутнього фахівця з інформаційних технологій цілей (намірів, покликання) в майбутньому, які надають життю осмисленість, спрямованість і часову перспективу.

2. «Процес життя або інтерес і емоційна насиченість життя». Визначає задоволеність своїм життям в сьогоденні, сприйняття процесу свого життя як цікавого, емоційно насиченого і наповненого сенсом. Зміст цієї шкали збігається з уявленням про те, що єдиний сенс життя полягає в тому, щоб жити.

3. «Результативність життя або задоволеність самореалізацією». Вимірює задоволеність прожитою частиною життя, оцінку пройденого відрізка життя, відчуття того, наскільки продуктивна і осмислена була прожита її частина.

4. «Локус контролю – Я (Я - хазяїн життя)». Характеризує уявлення про себе як про сильну особистість, що володіє достатньою свободою вибору, щоб побудувати своє життя у відповідності зі своїми цілями і уявленнями про її сенс, контролювати події власного життя.

5. «Локус контролю – життя або керованість життя». Відображає переконаність в тому, що людині дано контролювати своє життя, вільно

приймати рішення і втілювати їх у життя, переконаність у тому, що життя людини підвладне свідомому контролю.

Результати методики за кожною шкалою розподіляються на високий, середній або низький рівень, за якими визначається загальний рівень розвитку смисложиттєвих орієнтацій майбутнього фахівця з інформаційних технологій.

Відповідно до *методика незавершених речень (модифікація О. І. Бондарчук) [1]* майбутнім фахівцям з інформаційних технологій давалась інструкція завершити 12 речень швидко, не роздумуючи, записуючи перше, що спаде на думку. Досліджувались особливості ставлення майбутніх фахівців з інформаційних технологій до саморозвитку та самопізнання.

Методика надає можливість виділити групи незавершених речень, що характеризують:

- ставлення майбутніх фахівців з інформаційних технологій до важливості використання психологічних знань у майбутній професійній діяльності;
- ставлення до особистісного самовдосконалення як запоруки професійного розвитку та успіху майбутнього фахівця з інформаційних технологій;
- ставлення до необхідності формування вмінь та навичок саморегуляції у стресових ситуаціях та під час негараздів у професійному житті.

Опрацювання отриманих даних проводилася як у кількісному, так і в якісному плані. Кожне виявлене ставлення оцінювалося наступним чином: яскраво виражене позитивне ставлення – 2 бали, позитивне ставлення – 1 бал, нейтральне ставлення – 0 балів, негативне ставлення – (-1) бал, яскраво виражене негативне ставлення – (-2) бали.

Отже, високий рівень ціннісно-сислового компоненту автопсихологічної компетентності характеризує майбутнього фахівця з

інформаційних технологій сильну особистість, що володіє достатньою свободою вибору, щоб побудувати своє життя у відповідності зі своїми цілями і завданнями, вільно приймати рішення і втілювати їх у життя, використовуючи засоби самопізнання та саморозвитку.

Середній рівень ціннісно-сислового компоненту характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій, як особистість, що має плани на майбутнє, але які в сьогоденні не підкріплюються особистою відповідальністю за їх реалізацію, оскільки недостатньо використовуються засоби самопізнання та саморозвитку.

Низькій рівень ціннісно-сислового компоненту характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій, як особистість, що живе сьогоденнім днем, має переконаність у тому, що життя людини не підвладне свідомому контролю, що свобода вибору ілюзорна і безглуздо що-небудь загадувати на майбутнє.

Мотиваційний компонент автопсихологічної компетентності фахівця з інформаційних технологій містить сукупність мотивів, які спрямовують його на усвідомлене активне опанування свого внутрішнього світу й особливостей психологічних процесів та явищ, що мають відношення до ефективного здійснення навчальних та майбутніх професійних функцій, впливають на професійний та особистісний розвиток. До таких мотивів можна віднести прагнення майбутніх фахівців з інформаційних технологій до саморегуляції та самоконтролю, самовдосконалення, до пізнання власних особистісних якостей і їх впливу на навчальну діяльність, прагнення здобути психологічні знання, щоби на їх основі забезпечити реалізацію свого творчого потенціалу, самореалізацію у професійній діяльності тощо.

У нашому дослідженні майбутнім фахівцям з інформаційних технологій було запропоновано проранжувати шістнадцять тверджень, що характеризують мотиви вибору майбутньої професійної діяльності за

ступенем їх значущості для кожного особисто. На перше місце поставити найзначущий мотив, на друге менш значущий і т.д.

До групи тверджень ввійшли: соціальні мотиви, мотиви престижу, власне професійні мотиви, прагматичні мотиви, мотиви особистісного та професійного самовдосконалення.

Високий рівень сформованості мотиваційного компоненту автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій було констатовано в разі значущості для студентів мотивів особистісного розвитку та професійного вдосконалення, їх високого місця в ієрархії мотивів удосконалення автопсихологічної компетентності тощо. Низький рівень – у разі низької значущості для майбутніх фахівців з інформаційних технологій мотивів особистісного розвитку та професійного вдосконалення, їх найнижчої позиції в ієрархії мотивів удосконалення психологічної компетентності. В усіх інших випадках було констатовано середній рівень сформованості мотиваційного компоненту автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій.

Когнітивний компонент автопсихологічної компетентності містить сукупність знань майбутніх фахівців з інформаційних технологій про зміст і показники автопсихологічної компетентності загалом і особистісного розвитку зокрема, вплив автопсихологічної компетентності на ефективність навчальної та майбутньої професійної діяльності, психологічно обґрунтовані шляхи та засоби вдосконалення автопсихологічної компетентності та власного особистісного розвитку.

Цей компонент характеризує обізнаність фахівця з інформаційних технологій щодо способів професійного самовдосконалення, сильних і слабких сторін власної особистості та професійної діяльності, про те, що і як потрібно зробити по відношенню до самого себе, щоби підвищити якість своєї праці та забезпечити самореалізацію особистісного потенціалу.

Дослідження когнітивного компоненту автопсихологічної компетентності здійснювалося за розробленим нами опитувальником, в якому визначався рівень знань майбутніх фахівців з інформаційних технологій щодо змісту та показників особистісного розвитку, методів самопізнання, саморегуляції, самовдосконалення тощо. Досліджуваним пропонувалося визначити зміст понять «компетентність», «психологічна компетентність», «автопсихологічна компетентність», «саморозвиток», «саморегуляція», «самооцінка», «самопізнання».

Правильність кожної з відповідей оцінювалася за п'ятибальною шкалою. Підраховувався сумарний бал. Рівні сформованості когнітивного компоненту визначалися наступним чином: низький рівень – до 25 балів, середній – 25–29 балів, високий – 30–35 балів.

Операційно-регулятивний компонент автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій містить набір умінь і навичок, що забезпечують їхній особистісний розвиток та професійне вдосконалення на основі самодіагностики, особистісної саморегуляції та самовдосконалення, високої самоефективності тощо.

Оперативно-регулятивний компонент визначався за допомогою методики визначення рівня саморегуляції (В. І. Моросанова, Є. М. Коноз) [4]; методики «Шкала самомоніторингу» (М. Снайдер) [5], методики самоефективності (М. Шерера, у модифікації А. В. Бояринцевої) [3] та методики «Аналіз професійних ситуацій» (в авторській модифікації).

Методика визначення рівня саморегуляції (В. І. Моросанова, Є. М. Коноз) [4] складається з 46 тверджень на які пропонується дати відповідь: «правильно», «скоріше правильно», «скоріше неправильно», «не правильно». Методика складається з 6 шкал:

Шкала «Планування» показує індивідуальні особливості цілепокладання й утримання цілей, рівень сформованості у людини усвідомленого планування діяльності.

Шкала «Моделювання» дає змогу бачити індивідуальну розвиненість уявлень про систему зовнішніх і внутрішніх значущих умов у визначенні мети і програми дій, не завжди помічають зміни ситуації, що веде до невдач.

Шкала «Програмування» діагностує індивідуальну розвиненість усвідомленого програмування людиною власних дій.

Шкала «Оцінювання результатів» характеризує індивідуальну розвиненість і адекватність оцінки себе, результатів своєї діяльності і поведінки.

Шкала «Гнучкість» визначає рівень сформованості регуляторної гнучкості, тобто здатності перебудовувати систему саморегуляції у зв'язку зі зміною зовнішніх і внутрішніх умов.

Шкала «Самостійність» характеризує розвиненість регуляторної автономності, самостійність розроблення планів і програм дій.

Загальний рівень саморегуляції показує загальний рівень сформованості індивідуальної систем усвідомленої саморегуляції довільної активності особистості. Для майбутніх фахівців з інформаційних технологій з високими показниками властиві усвідомленість процесу саморегуляції, самостійність, гнучкість, адекватність реагування на зміну умов, усвідомлене висування і досягнення цілей. При високій мотивації досягнення вони здатні формувати такий стиль саморегуляції, який допомагає компенсувати вплив особистісних особливостей, що перешкоджають досягненню мети. Чим вище загальний рівень усвідомленої саморегуляції, тим легше людина оволодіває новими видами активності, впевненіше почувається у незнайомих ситуаціях і тим стабільніше її успіхи в звичних видах діяльності. У майбутніх фахівців з інформаційних технологій з низькими показниками за даною шкалою потреба в усвідомленому плануванні і програмуванні своєї поведінки несформована, вони більш залежні від ситуації і думки оточуючих, мають знижені можливості компенсації несприятливих для досягнення мети особистісних особливостей тощо.

«Шкала самомоніторингу» (М. Снайдер) [5] складається з 10 тверджень та двох варіантів оцінок «правильно» та «не правильно». Результати відповідей характеризують високий, низький рівень та середній рівень самомоніторингу.

Люди з високим рівнем самомоніторингу постійно слідкують та добре знають як себе поводити в різних ситуаціях, управляють вираженням своїх емоцій. Але у них утруднена спонтанність самовираженості, вони не люблять непрогнозованих ситуацій. Люди з низьким рівнем самомоніторингу більш безпосередні та відкриті у взаємодії, але у них жорстке «Я», що мало змінюється в різних ситуаціях. Найкращим вважається середній рівень самомоніторингу, оскільки людина є відкритою в спілкуванні менше контролює свої емоційні реакції та рахується в своїй поведінці з оточуючими.

Опитувальник *самоефективності* (М. Шерера, у модифікації А. В. Бояринцевої) [3] одна з методик дослідження самооцінки особистості своєї самореалізації, самоефективності. В поняття самоефективності вкладається можливість людини виявити свої здібності та використовувати їх найкращим чином.

Методика складається з 23 тверджень та визначає оцінку людиною свого потенціалу, яким вона реально може скористатися. При цьому особлива увага надається тому, що вміле використання здібностей дозволяє людині досягти високих результатів. У той же час присутність високого потенціалу автоматично не гарантує високі результати, якщо людина не вірить в можливість застосувати цей потенціал на практиці і не намагається скористатися всім тим, що дано їй природою та суспільством. Методика надає можливість визначити діяльнісну, соціальну та загальну самоефективність особистості.

Сутність *методики «Аналіз навчально-професійної ситуацій»* полягала в визначенні особливостей поведінки майбутніх фахівців з інформаційних технологій в уявній емоційно напруженій ситуації в процесі навчально-

професійної діяльності. Методика характеризує особистість в безпосередній взаємодії, усвідомлення своєї поведінки та емоційних переживань відповідно до даної ситуації, а також можливу стратегію виходу з даної ситуації.

Наприклад, «на загальних зборах групи було запропоновано Вашу кандидатуру на посаду старости групи. Більшість учасників зборів підтримали та затвердили Вашу кандидатуру. Але коли Ви на наступний день прийшли на заняття, декілька членів групи відверто висловили Вам неповагу та дозволили в Ваш адрес неприємні висловлювання. Ваша реакція?»

При аналізі результатів методики визначено 3 рівні конструктивності вирішення ситуації.

Низький рівень – особистість не усвідомлює свою позицію в вирішенні даної ситуації, переважають емоційні реакції негативного характеру.

Середній рівень – особистість частково усвідомлює особливість ситуації. Застосовуються стратегії зняття емоційної напруженості, але не усвідомлюються конструктивні стратегії вирішення ситуації.

Високий рівень усвідомлення даної ситуації, конструктивне вирішення ситуації з застосуванням рефлексії та пропонується співробітництво у вирішенні даної ситуації.

Отже, високий рівень сформованості операційного компоненту майбутніх фахівців з інформаційних технологій було визначено в разі високого рівня саморегуляції, середнього, оптимального рівня самоконтролю та високого рівня самоефективності. Низький рівень визначався в разі низького рівня саморегуляції, низького або високого рівня самоконтролю, а також низької самоефективності. Усі інші випадки було віднесено до середнього рівня операційного компоненту автопсихологічної компетентності.

Особистісна складова містить сукупність особистісних характеристик, що забезпечують здатність особистості до саморозуміння, саморозвитку та професійного вдосконалення. Найважливіше місце серед них займає рефлексивність майбутнього фахівця з інформаційних технологій, з чим

погоджуються як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники. Важливе значення мають також адекватна самооцінка, що поєднується з високим рівнем саморозуміння та самоповаги.

Для оцінки особистісної складової використовувалась методика визначення рефлексивності (А. В. Карпов) [2], методика дослідження установки особистості на себе (М.Кун, Т.Мак-Портланд) та методика самооцінки А. Будассі (у модифікації В. О. Янчука) [5].

Методика визначення рефлексивності (А. В. Карпов) [2] складається з 27 тверджень та запропоновано відповіді: «абсолютно неправильно», «не правильно», «скоріше неправильно», «не знаю», «скоріше правильно», «правильно», «цілком правильно».

Рефлексія - це діяльність людини спрямована на осмислення власних дій, своїх внутрішніх станів, почуттів, переживань, аналіз цих станів і формулювання відповідних висновків. Для того щоб зрозуміти себе, контролювати і регулювати свої дії, розвивати свій внутрішній світ, людина повинна опанувати рефлексію. Рефлексія включає в себе самоспостереження і самоаналіз. А. В. Карпов виділяє три види рефлексії: ситуативна, ретроспективна, перспективна.

Ситуативна рефлексія забезпечує безпосередній самоконтроль поведінки людини в актуальній ситуації, осмислення її елементів, аналіз того, що відбувається, здатність суб'єкта до співвіднесення своїх дій з ситуацією і їх координацію, відповідно до мінливих умов і власного стану. Поведінковими проявами і характеристиками цього виду рефлексії є, зокрема, час обмірковування суб'єктом своєї поточної діяльності; те, наскільки часто він вдається до аналізу того, що відбувається; ступінь розгорнутості процесів прийняття рішення; схильність до самоаналізу в конкретних життєвих ситуаціях.

Ретроспективна рефлексія проявляється в схильності до аналізу вже виконаної в минулому діяльності. В цьому випадку предмети рефлексії -

передумови, мотиви і причини дій, зміст минулої поведінки, її результати, в особливості, допущені помилки. Ця рефлексія виражається, зокрема, в тому, як часто і наскільки довго суб'єкт аналізує та оцінює події, що відбулися, чи схильний він взагалі аналізувати минуле і себе в ньому.

Перспективна рефлексія співвідноситься: з функцією аналізу майбутньої діяльності, поведінки; плануванням, прогнозуванням ймовірних результатів. Її основні поведінкові характеристики: ретельність планування деталей своєї поведінки, частота звернення до майбутніх подій, орієнтація на майбутнє.

При обробці результатів дослідження даної методики використовують прямі та обернені шкали. Загальна сума балів переводиться в стени. Стени характеризують низький, середній або високий рівень рефлексії.

Методика дослідження установки особистості на себе (М.Кун, Т.Мак-Портланд) дає можливість визначити які свої соціальні ролі усвідомлює особистість в першу чергу, які якості собі присвоює і з якими себе асоціює. В методиці пропонується написати до 20 відповідей на питання *Хто я?* Рівень самопрезентації визначається за загальною кількістю відповідей та поділяється на низький, середній та високий рівень усвідомленості себе. Контент - аналіз відповідей (в інтерпретації О.І. Бондарчук) дає можливість виділити:

- 1) освітньо-професійні характеристики (студент, майбутній спеціаліст, програміст),
- 2) індивідуально-вікові (стать, вік, людина, істота),
- 3) сімейні (син, донька, брат, сестра),
- 4) особистісно-громадянські (особистість, українець, громадянин),
- 5) міжособистісні (товариш, приятель),
- 6) особистісно-індивідуальні (розумний, веселий, дбайливий, лінивий).

Підрахувавши кількість балів за кожною групою характеристик, можна визначити їх значущість для даної особистості.

Відповідно до *методики самооцінки А. Будассі (у модифікації В. О. Янчука)*[5] майбутнім фахівцям з інформаційних технологій було запропоновано з 56 особистісних якостей вибрати та записати 20 якостей, що характеризують гарного фахівця з інформаційних технологій; проранжувати ці якості за ступенем значущості для діяльності успішного майбутнього фахівця з інформаційних технологій, а також проранжувати ці якості з огляду на їх розвиненість у самого майбутнього фахівця з інформаційних технологій особисто.

Дана методика спрямована на визначення самопізнання, рефлексії та самооцінки особистісних якостей майбутнього фахівця з інформаційних технологій, порівняння Я-ідеального та Я-реального у майбутній професійній діяльності, оскільки майбутнім фахівцям з інформаційних технологій було запропоновано охарактеризувати свої особистісні якості у порівнянні з особистісними якостями властивими ідеальному фахівцю з інформаційних технологій.

Отже, про високий рівень особистісного компонента автопсихологічної компетентності йшлося в разі середнього, оптимального, рівня рефлексивності, адекватної самооцінки, позитивного самоствавлення майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Низький рівень особистісного компонента констатувався в разі низького або занадто високого рівня рефлексивності, низької або завищеної самооцінки та недостатньо високого самоствавлення.

Отже, високий рівень автопсихологічної компетентності характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій як особистість, що бачить смисл навчання у ВНЗ як засіб досягнення особистісної самоактуалізації, має ціннісне ставлення до самопізнання та саморозвитку, має знання, вміння та навички до самовдосконалення та саморегуляції, має адекватну самооцінку, позитивне самоствавлення та реалістичні плани на майбутнє.

Висновки

Автопсихологічна компетентність майбутнього фахівця з комп'ютерних технологій як суб'єктна властивість включає такий рівень самосвідомості та саморегуляції, які забезпечують: знання людини про саму себе, адекватну оцінку своїх можливостей, здатність до самоспостереження та рефлексії, здатність до оптимальної взаємодії з навколишнім світом при наявності внутрішнього локусу контролю, потребу в самопізнанні і саморозвитку.

Методика дослідження автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій спрямована на вивчення як окремих компонентів (ціннісно-сміслового, мотиваційного, когнітивного, операційно-регулятивного та особистісного) так і загального показника. Застосування даної методики дозволило констатувати недостатній рівень автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій і визначити шляхи її розвитку у процесі професійної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти: наук.-метод. посіб. / О. І. Бондарчук, Л. М. Карамушка, О. В. Брюховецька [та ін.] ; за наук. ред. О. І. Бондарчук. – К. : Наук. світ, 2012. – 190 с.
2. Карпов А. В. Рефлексивность как психическое свойство и методика ее диагностики / А. В. Карпов // Психологический журнал. – 2003. – Т. 24. – №5. – С. 45-57.
3. Митина Л. М. Психология конкурентоспособной личности / Л. М. Митина. – М. : МПСИ, 2002. – 400 с.
4. Моросанова В. И. Стилевая саморегуляция поведения человека / В. И. Моросанова, Е. М. Коноз // Вопросы психологии. – 2000. – №2. – С.118-127.
5. Янчук В. А. Введение в современную социальную психологию / В. А. Янчук. – Минск : АСАР, 2005. – 768 с.

Проскурка Н. Н.

**МЕТОДИКА ИССЛЕДОВАНИЯ АВТОПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ
КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО
ИНФОРМАЦИОННЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ**

В статье рассматриваются методики исследования аутопсихологической компетентности будущих специалистов по информационным технологиям.

Ключевые слова: будущие специалисты по информационным технологиям, аутопсихологическая компетентность, методы исследования.

Proskurka N. N.

**THE RESEARCH METHODOLOGY AUTOPSYCHOLOGICAL
COMPETENCE FUTURE INFORMATION TECHNOLOGY
PROFESSIONALS**

The article describes the research methodology autopsychological competence future information technology professionals.

Key words: autopsychological competence, future information technology professionals, methods.

Проскурка Наталія Миколаївна, старший викладач, кафедри педагогіки та психології професійної освіти Національного авіаційного університету, моб. тел. (050)355-49-74 або (097)537-09-09, ел. адреса proskurka_nataly@ukr.net.